

ATS

Akreditaciono telo Srbije

Kako vlada i zakonodavna tela mogu imati koristi od korišćenja usluga akreditovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti?

Šta je akreditacija i ocenjivanje usaglašenosti?

Akreditacija je postupak koji sprovodi nacionalno akreditaciono telo na osnovu kojeg potvrđuje da određeno telo ispunjava zahteve za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti i da je kompetentno za obavljanje tih poslova.

U Srbiji akreditaciju jedino sprovodi Akreditaciono telo Srbije – ATS, koga je osnovala Republika Srbija i kome su povereni poslovi akreditacije – ocenjivanja tehničke kompetentnosti.

Akreditacija se primenjuje u svim segmentima ljudskog života i rada, a samo nepristrasno ocenjivanje tela za ocenjivanje usaglašenosti u postupku akreditacije doprinosi zaštiti i unapređenju javnog interesa, zdravlja i bezbednosti, zaštiti potrošača, životne sredine i drugih sfera javnog života.

Telo za ocenjivanje usaglašenosti, koje je akreditovao ATS, dokazalo je da poslove ocenjivanja usaglašenosti (ispitivanja, etaloniranja, sertifikacije i kontrolisanja) obavlja u skladu sa domaćim i međunarodnim standardima, procedurama i pravilima nacionalnog akreditacionog tela i međunarodnih sektorskih organizacija, kao i da zahvaljujući svojoj kompetentnosti može uvek da pruža usluge na pouzdan i nepristrasan način.

Akreditacija – najpoželjnije sredstvo kojim tela za ocenjivanje usaglašenosti dokazuju svoju kompetentnost

Od vladinih i zakonodavnih tela se stalno traži da donose odluke vezane za:

- zaštitu zdravlja i dobrobit potrošača i javnosti;
- zaštitu životne sredine;
- izradu novih propisa i tehničkih zahteva;
- merenje usklađenosti sa zakonodavnim i pravnim normama,
- dodelu tehničkih i finansijskih resursa.

Neke od ovih oblasti mogu biti uređene zakonskim rešenjima u kojima se može zahtevati da usluge ocenjivanja usaglašenosti vrše akreditovana tela u skladu sa tehničkim propisom ili drugom tehničkom specifikacijom ili se ocenjivanje usaglašenosti može zasnivati na principu „dobrovoljne primene“.

Sve je veći broj tela za ocenjivanje usaglašenosti, koja dobrovoljno biraju da se akredituju, prepoznajući značaj akreditacije kod postizanja konkurentnosti na tržištu, dostizanja sve veće bezbednosti proizvoda, povećanja efikasnosti i produktivnosti, i na taj način unapređuju kvalitet svojih usluga i uvećavaju svoje prihode.

Vladina i zakonodavna tela moraju da steknu poverenje u rezultate, izveštaje i sertifikate obavljenih ocenjivanja usaglašenosti kako bi mogla da donesu odluke o ovlašćivanju ili imenovanju tela, kojima će biti povereni poslovi ocenjivanja usaglašenosti, dok je sertifikat o akreditaciji najpoželjnije sredstvo kojim se ostvaruje to poverenje i dokazuje kompetentnost.

Kako akreditacija može da utiče na poboljšanje državnih usluga?

Korist od akreditacije je višestruka i manifestuje se, ne samo kroz unapređenje vršenja državnih usluga, već i kroz rad ostalih institucija koje sačinjavaju infrastrukturu kvaliteta jedne države. Akreditacija je efikasno sredstvo za identifikaciju tela za ocenjivanje usaglašenosti koja zadovoljavaju i održavaju visoke standarde u svom radu. Javnost ima više poverenja u usluge akreditovanih tela kada zna da se njihov rad stalno kontroliše u oblasti primene odgovarajućih tehničkih standarda.

To je iz razloga što ATS tokom procesa akreditacije sprovodi nadzorno ocenjivanje akreditovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti jednom godišnje, a ponovno ocenjivanje nakon 4 godine uz pomoć kompetentnog tima ocenjivača i tehničkih eksperata u skladu sa dodeljenim obimom akreditacije, koji obuhvata sva ona ispitivanja/etaloniranja/kontrolisanja/sertifikacije za koja je akreditovano telo pokazalo svoju kompetentnost. Tako se obezbeđuje da akreditovana tela u svom radu prihvataju i razvijaju procedure, koje održavaju ili poboljšavaju kvalitet, kao i da primenjuju korektivne mere za otklanjanje eventualnih propusta.

Za akreditaciju je ključna reč - poverenje

Sa druge strane, akreditacija obezbeđuje da ispitivanja i etaloniranja, kontrolisanja i sertifikacije, koje se koriste u privredi, budu pouzdane kako bi se na osnovu njih donosile ispravne odluke i poslovni potezi. Na taj način akreditacija dovodi do smanjenja troškova, uklanja nedostatke na proizvodima i pomaže pri odlučivanju i procenjivanju rizika.

Proizvodi, sertifikovani od strane akreditovanih sertifikacionih tela, dovode do povećavanja poverenja potrošača i korisnika proizvoda, kao i do povećanja konkurentnosti na tržištu, jer je „jednom testirano ili sertifikovano – prihvaćeno svuda“.

Akreditovanim telima za ocenjivanje usaglašenosti akreditacija garantuje podizanje nivoa organizacije i tehničke osposobljenosti, a potrošači i trgovci stiču poverenje u bezbednost i kvalitet proizvoda i usluga, ako su isti ispitani, potvrđeni ili pod nadzorom kompetentnih organizacija koje zadovoljavaju međunarodno prihvaćene kriterijume.

Međunarodno priznavanje i prihvatanje

Jedinstveni pristup kod utvrđivanja kompetentnosti tela za ocenjivanje usaglašenosti širom sveta omogućava zemljama da zaključe međusobne sporazume na osnovu ocene i priznavanja sistema akreditacije čime se smanjuje broj nepotrebnih provera proizvoda u međunarodnoj trgovini i stvaraju se uslovi za slobodan protok ljudi, roba, usluga i kapitala. Povezivanjem sistema akreditacije u Srbiji sa evropskim i svetskim sistemima akreditacije obezbediće se prihvatanje rezultata ocenjivanja usaglašenosti sprovedenog u Srbiji.

Države članice EU i EFTA-e su uspostavile mrežu nacionalnih akreditacionih tela pod nazivom Evropska organizacija za akreditaciju - EA, koja omogućava da se kompetentnost svih laboratorija, kontrolnih i sertifikacionih tela ocenjuje po istim principima u skladu sa međunarodnim standardima i procedurama. Evropska komisija danas priznaje akreditaciju kao mehanizam za uklanjanje tehničkih barijera u trgovini i navodi da je: „akreditacija od suštinskog značaja za ispravan rad transparentog tržišta koje je orijentisano ka kvalitetu“. Ona takođe priznaje i EA kao nadležno telo koje se bavi pitanjima akreditacije i sprovođenjem „kolegijalnih ocenjivanja“ kojima se utvrđuje da li nacionalna akreditaciona tela ispunjavaju zahteve propisane međunarodno priznatim kriterijumima.

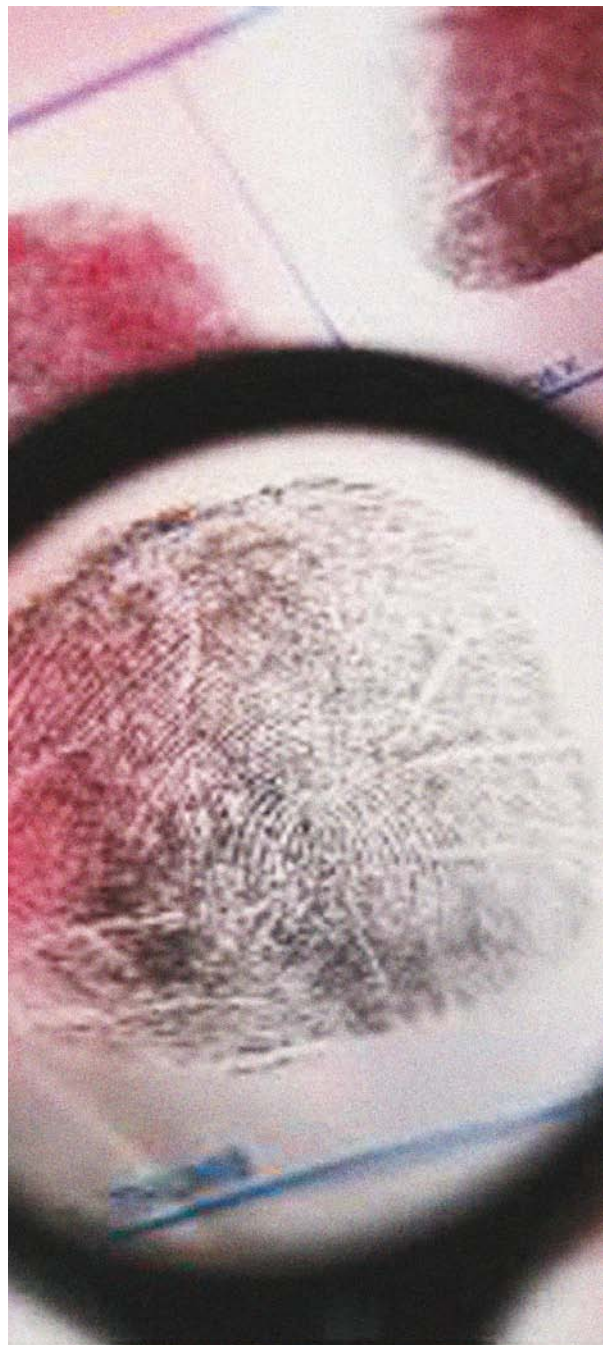
Međunarodni sporazumi

Nacionalna akreditaciona tela, koja dokažu usaglašenost sa traženim kriterijumima, potpisuju multilateralni/bilateralni sporazum sa EA, čime se omogućava međusobno poverenje i prihvatanje izveštaja i sertifikata koje izdaju akreditovana tela za ocenjivanje usaglašenosti zemalja potpisnica i predstavljaju efikasan mehanizam za uklanjanje trgovinskih barijera.

Multilateralnim sporazumom EA se priznaje:

- ekvivalentnost sistema akreditacije u zemljama potpisnicama;
- podjednaka pouzdanost (priznavanje) sertifikata i izveštaja koje izdaju tela za ocenjivanje usaglašenosti akreditovana od strane nacionalnih akreditacionih tela zemalja potpisnica.

Potvrda multilateralnih/bilateralnih sporazuma sa EA se održava putem „kolegijalnog ocenjivanja“ koje sprovode ocenjivači iz drugih akreditacionih tela. Svrha ovih rigoroznih ocenjivanja na licu mesta je da se verifikuje da potpisnice sporazuma, tj. akreditaciona tela, u svakom trenutku rade u skladu sa međunarodno priznatim kriterijumima. Evaluacija akreditacionih tela se vrši u skladu sa međunarodnim standardom ISO/IEC 17011, ostalim kriterijumima datim u dokumentima međunarodnih organizacija iz oblasti akreditacije (EA, ILAC ili IAF), kao i u skladu sa kriterijumima evropskih ili nacionalnih zakonodavnih organa i industrijskih šema. Sprovođenje ovog procesa nadgleda Evropska komisija, Savetodavni odbor EA i nadležni organi država.

www.ats.rs

Spisak svih tela za ocenjivanje usaglašenosti, koje je akreditovao ATS, nalazi se na internet stranici ATS-a: [http://www.ats.rs/](http://www.ats.rs) pod naslovom Registar akreditovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Ukoliko želite da saznate nešto više o akreditaciji i ako vam to može pomoći u vašem radu, molimo vas da kontaktirate:

Akreditaciono telo Srbije – ATS

Bulevar Mihaila Pupina 2,

11070 Novi Beograd

Telefon: +381 11 313 03 73

Faks: +381 11 313 03 74

e-mail: office@ats.rs

www.ats.rs